

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.021.02.2018

Pani Wiesława Dyjach
Dyrektor Liceum
Ogólnokształcącego im. Bohaterów
Porytowego Wzgórza
ul. Jana Pawła II 1
23-300 Janów Lubelski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/18/027 „Zmiany w systemie oświaty”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim, ul. Jana Pawła II 1 (dalej: <i>Liceum</i> lub <i>Szkoła</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesława Dyjach, Dyrektor Liceum od 1 września 2017 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła: Alicja Gąbka, Dyrektor Liceum od 1 września 2012 r. do 31 sierpnia 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Przygotowanie i wdrożenie zmian w systemie oświaty.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2018 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego, mających wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	1. Katarzyna Kuzioła, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/146/2018 z 8 października 2018 r. 2. Przemysław Fidecki, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 19127. (akta kontroli tom I str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Dyrektor Liceum podjęła stosowne działania w celu przygotowania Szkoły do zmian organizacyjnych w roku szkolnym 2019/2020, wynikających z reformy systemu oświaty. Dyrektor posiadała dane dotyczące przewidywanej liczby uczniów kończących w roku szkolnym 2018/2019 szkoły podstawowe i gimnazja na terenie powiatu janowskiego i na podstawie tych danych zaplanowała zorganizowanie 10 oddziałów klasy pierwszej Liceum w roku szkolnym 2019/2020. Mimo przewidywanego zwiększonego naboru, uwzględniając że w Liceum w latach szkolnych 2016/2017–2018/2019 liczba oddziałów klasowych wynosiła odpowiednio 19, 17 i 15, nie wystąpiła potrzeba zwiększenia liczby etatów nauczycielskich na rok 2019/2020 (m.in. ze względu na 14 niepełnych etatów w roku szkolnym 2018/2019), rozbudowy Szkoły lub zagospodarowania dodatkowych pomieszczeń na sale lekcyjne. W roku szkolnym 2018/2019 Liceum zapewniało sale lekcyjne i wyposażenie, umożliwiające przyjęcie zwiększonej liczby uczniów w roku 2019/2020. Zatrudnieni nauczyciele posiadali kwalifikacje odpowiednie do prowadzonych zajęć. Zdaniem
--------------	---

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm. Dalej: *ustawa o NIK*.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

NIK, nie wystąpi pogorszenie warunków i organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego przy zwiększonej liczebności oddziałów klasowych, gdy zostaną zapewnione właściwe warunki higieny pracy umysłowej, tj. gdy zajęcia lekcyjne nie będą rozpoczynały się przed godziną ósmą rano lub gdy nie wystąpią duże różnice w godzinach rozpoczęcia nauki w trakcie tygodnia nauki.

NIK stwierdziła nieprawidłowości w zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu i nauki w Liceum w roku 2018/2019, polegające na: niezapewnieniu drożności przewodów wentylacyjnych (w jednym pomieszczeniu); pękniętej szybie w jednym z okien sali gimnastycznej oraz niezabezpieczeniu szyb przed stłuczeniem w pozostałych oknach; braku tablic informacyjnych (w trzech pomieszczeniach) określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego i braku regulaminu w pracowni chemicznej określającego zasady bezpieczeństwa i higieny pracy; niezabezpieczeniu uczniów przed dostępem w sieci Internet do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W trakcie kontroli NIK nieprawidłowości zostały usunięte.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

Przygotowanie i wdrożenie zmian w systemie oświaty

1. Dyrektor posiadała dane dotyczące przewidywanej liczby uczniów kończących w roku szkolnym 2018/2019 szkoły podstawowe i gimnazja na terenie powiatu janowskiego. Takie dane co roku przekazywane były przez organ prowadzący dyrektorom szkół ponadgimnazjalnych. Na podstawie tych danych, Dyrektor oszacowała, że w roku szkolnym 2019/2020 o miejsce w Liceum może ubiegać się 280 uczniów.

W Liceum, w związku z przewidywanym przyjęciem zwiększonej liczby uczniów, nie wystąpiła potrzeba zwiększenia liczby etatów nauczycielskich, rozbudowy Szkoły lub zagospodarowania dodatkowych pomieszczeń na sale lekcyjne. Dyrektor wyjaśniła, że Szkoła, którą kieruje, jest gotowa do przyjęcia zwiększonej liczby uczniów. W roku szkolnym 2018/2019 nie wszyscy nauczyciele posiadali pełne etaty, a sale lekcyjne nie były w pełni wykorzystane. Liceum borykało się ze spadkiem liczby uczniów związanym z problemem niżu demograficznego. Wskutek spadku liczby uczniów spadła liczba oddziałów z 21 w roku szkolnym 2015/2016 do 15 w 2018/2019. W związku z tym, na 43 nauczycieli, tylko 29 nauczycieli zatrudnionych było w wymiarze pełnego etatu, a 14 w niepełnym wymiarze godzin z proporcjonalnie niższym wynagrodzeniem. W liczbie 29 nauczycieli, zatrudnionych na pełny etat, było siedmiu nauczycieli uzupełniających etat w innej szkole. W roku szkolnym 2018/2019 uczyło się w Szkole 435 uczniów, podczas gdy dwa lata wcześniej było to 501 uczniów.

(akta kontroli str. 48-53, 69)

W latach szkolnych 2016/2017–2018/2019 w Szkole zajęcia edukacyjne w oddziałach klasowych realizowano w rozszerzonym zakresie w blokach przedmiotowych: biologia/chemia; historia/język polski/wiedza o społeczeństwie; matematyka/geografia/język angielski; matematyka/język angielski (2016/2017) oraz matematyka/fizyka (2017/2018); matematyka/fizyka/język angielski (2016/2017 i 2018/2019); geografia/język angielski (2017/2018 i 2018/2019).

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Oferta edukacyjna, planowana na rok szkolny 2019/2020, była analogiczna do lat poprzednich. Dyrektor, w celu zapewnienia takiej samej oferty dla absolwentów gimnazjów i dla absolwentów szkoły podstawowej, przewidziała utworzenie po dwa oddziały klasowe każdego z następujących „profilów” kształcenia: biologiczno-chemicznego (obejmującego rozszerzenie z przedmiotów biologia i chemia), humanistycznego (z rozszerzeniem z przedmiotów: język polski, historia i wiedza o społeczeństwie), geograficzno-językowego (rozszerzenie z geografii, matematyki i języka angielskiego), matematyczno-fizycznego (z rozszerzeniem z przedmiotów: matematyka, fizyka) oraz geograficzno-językowego (zawierającego rozszerzenie z przedmiotów: geografia i język angielski). Łącznie Dyrektor zaplanowała utworzenie 10 oddziałów klasowych.

Dyrektor wyjaśniła, że zgodnie z możliwościami kadrowymi i lokalowymi, Liceum planuje przyjąć do klasy pierwszej w roku szkolnym 2019/2020 140 absolwentów gimnazjum i 140 absolwentów szkoły podstawowej, tj. łącznie 280 uczniów.

(akta kontroli str. 48-53, 70-76, 78-91)

W latach 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019 w Szkole było ogółem odpowiednio: 501, 450 i 433 uczniów, a w klasach pierwszych⁴: 141, 137 i 154. W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 do klas pierwszych zostało przyjętych odpowiednio: 141, 135 i 156 uczniów⁵. W roku szkolnym 2016/2017 do poszczególnych oddziałów klasowych zostało przyjętych odpowiednio: 36 uczniów do oddziału z rozszerzonym zakresem z biologii i chemii; 22 uczniów do oddziału z rozszerzeniem zakresu z historii, języka polskiego i wiedzy o społeczeństwie; 34 uczniów do oddziału z rozszerzonym zakresem z matematyki, geografii i języka angielskiego; 17 uczniów do oddziału z rozszerzonym zakresem z matematyki i języka angielskiego oraz 32 uczniów do oddziału z rozszerzonym zakresem z matematyki, fizyki i języka angielskiego. W roku szkolnym 2017/2018 do niżej wymienionych oddziałów klasowych z przedmiotami o rozszerzonym zakresie zostało przyjętych odpowiednio: 35 uczniów do oddziału z biologią i chemią; 24 do oddziału z historią, językiem polskim i wiedzą o społeczeństwie; 21 do oddziału z matematyką, geografą i językiem angielskim; 34 do oddziału z matematyką i fizyką oraz 21 do oddziału z rozszerzeniem z geografii i języka angielskiego. W roku szkolnym 2018/2019 do poszczególnych oddziałów klasowych, z przedmiotami w rozszerzonym zakresie, przyjęto odpowiednio uczniów: 40 do oddziału z biologią i chemią; 30 do oddziału z historią, językiem polskim i wiedzą o społeczeństwie; 27 do oddziału z matematyką, geografą i językiem angielskim; 38 do oddziału z matematyką, fizyką i językiem angielskim oraz 21 do oddziału z rozszerzeniem z geografii i języka angielskiego.

Rekrutację do Liceum prowadzono z wykorzystaniem systemu informatycznego obowiązującego w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu janowskiego. System był aktywny wyłącznie w okresie rekrutacji. Szkoła, w trakcie kontroli NIK, nie miała dostępu do danych dotyczących rekrutacji, w związku z czym nie miała możliwości wygenerowania list uczniów kandydujących do Liceum w badanym okresie i nie posiadała danych dotyczących liczby kandydatów do klas pierwszych. Dyrektor wyjaśniła, że *nie było konieczności drukowania „list chętnych”, ponieważ mieliśmy wgląd do programu na bieżąco.*

(akta kontroli str. 69-70)

W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 było odpowiednio 19, 17 i 15 oddziałów klasowych ogółem oraz po pięć oddziałów klas pierwszych w każdym roku. W roku szkolnym 2016/2017 było po jednym oddziale klasowym

⁴ Według stanu na 30 września danego roku szkolnego.

⁵ Według stanu na 10 września danego roku szkolnego.

z przedmiotami o rozszerzonym zakresie, tj.: biologia/chemia; historia/język polski/wiedza o społeczeństwie; matematyka/geografia/język angielski; matematyka/język angielski; matematyka/fizyka/język angielski. W roku szkolnym 2017/2018: biologia/chemia; historia/język polski/wiedza o społeczeństwie; matematyka/geografia/język angielski; matematyka/fizyka; geografia/język angielski. W roku szkolnym 2018/2019: biologia/chemia; historia/język polski/wiedza o społeczeństwie; matematyka/geografia/język angielski; matematyka/fizyka/ język angielski; geografia/język angielski.

W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 liczba uczniów w oddziałach klas:

- pierwszych⁶ kształtowała się: od 16 do 36 (łącznie 141), od 23 do 34 (łącznie 137), od 21 do 40 (łącznie 154);
- drugich⁷ wynosiła: od 18 do 36 (łącznie 172), od 14 do 36 (łącznie 142), od 18 do 35 (łącznie 137);
- trzecich⁸: od 19 do 34 (łącznie 188), od 18 do 36 (łącznie 11), od 14 do 36 (łącznie 142).

W roku szkolnym 2019/2020 Dyrektor planowała utworzyć oddziały klasowe liczące po 28 uczniów (zarówno dla absolwentów gimnazjów, jak i absolwentów szkoły podstawowej).

Na podstawie danych z lat szkolnych 2016/2017-2018/2019 dotyczących liczby przyjętych uczniów do Liceum ustalono, że w roku szkolnym 2019/2020 Dyrektor planowała przygotować w klasach pierwszych średnio o około 135 miejsc więcej.

Ze względu na taką samą ofertę Szkoły, która miała być skierowana zarówno do absolwentów gimnazjów, jak i absolwentów szkoły podstawowej, a także przewidywane tworzenie oddziałów uwzględniające wybór „profilu” kształcenia przez kandydatów do klas pierwszych, nie wystąpi ryzyko nierównego dostępu do oferty Szkoły dla obydwu grup absolwentów.

(akta kontroli str. 48-53, 69-70)

2. W roku szkolnym 2018/2019 zajęcia edukacyjne dla 15 oddziałów klasowych odbywały się, w związku z organizowaniem zajęć w grupach uczniów, w 26 salach lekcyjnych, jednak w niektórych dniach (lub porach dnia) w niektórych salach nie odbywały się w ogóle zajęcia.

Zgodnie z planami zajęć, obowiązującymi na dzień 30 września danego roku szkolnego, zajęcia w ciągu tygodnia dla wszystkich oddziałów klasowych 38 razy rozpoczynały się o godzinie 8.00 lub 8.50, 34 razy o godzinie 7.10 oraz trzy razy o godzinie 9.50.

Rozpoczynanie zajęć od godziny 7.10 było wieloletnią praktyką w Liceum. W związku ze zmniejszającą się liczbą oddziałów, zajęcia częściej rozpoczynały się o godzinie późniejszej niż 7.10, jednak w roku szkolnym 2018/2019 możliwość rozpoczynania zajęć w godzinach późniejszych była ograniczona koniecznością dostosowania organizacji zajęć do warunków wynikających z uzupełniania etatu w innej szkole przez siedmiu nauczycieli oraz z podziału oddziałów na grupy w czasie zajęć edukacyjnych z języków obcych i informatyki.

(akta kontroli str. 93)

⁶ Po pięć oddziałów.

⁷ W roku szkolnym 2016/2017 – siedem oddziałów, a w latach 2017/2018 i 2018/2019 po pięć oddziałów.

⁸ W latach szkolnych 2016/2017 i 2017/2018 było po siedem oddziałów klasowych oraz w 2018/2019 – pięć oddziałów.

W roku szkolnym 2016/2017 w Liceum przy 19 oddziałach klasowych średnio 78,3% zajęć odbywało się w pracowniach przeznaczonych do nauki danego przedmiotu, w 2017/2018 przy 17 oddziałach średnio 90,2% zajęć odbywało się w pracowniach (zwiększenie m.in. z powodu zmiany organizacji zajęć przez nowego Dyrektora), a w roku 2018/2019 przy 15 oddziałach średnio 87,8% zajęć odbywało się w pracowniach (zmniejszenie m.in. z powodu, wskazanej powyżej, konieczności dostosowania organizacji zajęć do warunków zewnętrznych). W roku szkolnym 2018/2019 obciążenie zajęciami poszczególnych klas/pracowni kształtowało się od 11 do 27 godzin lekcyjnych w tygodniu (z możliwych 45).

Wszystkie oddziały klasowe miały równy dostęp do wyposażonych pracowni przedmiotowych, sprzętu komputerowego i sali gimnastycznej.

Analiza zasobów lokalowych i planowanej liczby oddziałów klasowych w roku szkolnym 2019/2020 wykazała, że stosunek liczby wszystkich oddziałów planowanych ogółem (20) do liczby pomieszczeń (26 sal lekcyjnych) wyniesie 0,77, co oznacza, że w przypadku żadnego z oddziałów nie wystąpi konieczność nauki w trybie zmianowym, ograniczenia dostępu do wyposażonych pracowni, sprzętu komputerowego.

Dyrektor wyjaśniła, że ocenia pozytywnie skutki reformy dla Liceum. Aktualnie niepełne etaty wielu nauczycieli są powodem frustracji i niedowartościowania. Organ prowadzący zwraca uwagę, że z powodu niewielkich wymiarów etatów i braku nadgodzin musi wypłacać w większej kwocie środki finansowe nauczycielom na podstawie art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁹. Wzrost liczby uczniów, a zatem i etatów, pozwoli na rozwiązanie w/w problemów. Wyposażenie i wielkość Liceum pozwala na przyjęcie o wiele większej niż aktualna liczby uczniów i utworzenie większej liczby oddziałów bez uszczerbku dla jakości kształcenia. W roku szkolnym 2015/2016 w Szkole było 21 oddziałów (580 uczniów) i 50 zatrudnionych nauczycieli, a w roku szkolnym 2018/2019 jest 15 oddziałów (435 uczniów) i 43 zatrudnionych nauczycieli.

(akta kontroli str. 48-53, 78-83, 92, 94-95)

W każdym roku szkolnym objętym kontrolą, Dyrektor dokonywała kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Z ustaleń kontroli sporządzano protokoły, podpisane przez osoby biorące w niej udział. W protokołach tych stwierdzono nieprawidłowości w stanie obiektów i wyposażenia Szkoły, które w większości zostały usunięte, pozostałe były planowane do usunięcia po otrzymaniu środków finansowych od organu prowadzącego. Dyrektor wyjaśniła m.in., że podejmuje szereg działań, w miarę możliwości i środków finansowych, a jeśli uchybienie nie ma bezpośredniego wpływu na bezpieczne i higieniczne użytkowanie budynków lub Liceum nie ma środków finansowych na jego usunięcie, zostaje ono usunięte w późniejszym terminie.

Oględziny pomieszczeń i wyposażenia sal/pracowni Liceum wykazały, że sprzęty dostosowane były do wymagań ergonomii pracy i nauki. W pracowni chemicznej stwierdzono, że preparaty i substancje chemiczne były odpowiednio podpisane i zabezpieczone na zapleczu pracowni zamykanym na klucz. Stwierdzono, że w pracowni chemicznej nie było umieszczonych zasad BHP w widocznym miejscu, a w sali gimnastycznej, siłowni i sali do ping ponga nie było umieszczonych tablic informacyjnych, określających zasady bezpiecznego ich użytkowania. W ramach zajęć z informatyki, prowadzonych w pracowni informatycznej, każdy uczeń miał

⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 967, ze zm.

zapewnione stanowisko komputerowe, z dostępem do sieci Internet. Stwierdzono możliwość dostępu z komputerów uczniowskich podłączonych do Internetu do stron, mogących zawierać treści szkodliwe dla rozwoju uczniów. Ponadto w pracowni komputerowej podczas oględzin stwierdzono zamknięte kratki wentylacyjne. W trakcie kontroli NIK usunięto uchybienia, tj. zainstalowano w komputerach oprogramowanie chroniące dzieci przed nieodpowiednimi treściami, zasady i tablice te zostały zawieszone w ww. pomieszczeniach po oględzinach, a kratki wentylacyjne zostały odsłonięte.

Oględziny zostały przeprowadzone m.in. w 17 pracowniach i sali gimnastycznej. Pracownie były wyposażone m.in.: w zestaw komputerowy z podłączeniem do sieci Internet dla nauczyciela, tablice poglądowe, wystarczającą liczbę stanowisk do grupowej lub jednoosobowej pracy uczniów, pomoce dydaktyczne, (np.: w pracowniach matematyki znajdowały się m.in. zestawy pomocy trygonometrycznych, w pracowni geografii znajdowały się globusy, mapy, atlasy, gabłota ze skamieniałościami, w pracowniach języka polskiego i języków obcych były również m.in. słowniki i inne materiały pomocnicze do nauki, magnetofony z CD). W czterech pracowniach znajdowały się tablice interaktywne, a w trzech projektor multimedialny, w kilku pracowniach był telewizor połączony z zestawem komputerowym nauczyciela lub z magnetowidem/dvd. W pracowni chemicznej znajdowało się dziewięć dwuosobowych stanowisk do prowadzenia doświadczeń chemicznych oraz sprzęt laboratoryjny.

Podczas oględzin (w dniu 23 października 2018 r.) w sali gimnastycznej stwierdzono pękniętą szybę w jednym z okien usytuowanych nad drabinkami gimnastycznymi, a także brak zabezpieczenia szyb przed stłuczeniem w pozostałych oknach. Kontroler NIK w tym samym dniu, w trybie art. 51 ust. 2 ustawy o NIK, poinformował Dyrektora Liceum o bezpośrednim zagrożeniu dla życia lub zdrowia osób przebywających na sali gimnastycznej (pęknięta szyba) oraz potencjalnym zagrożeniu (brak zabezpieczenia szyb w oknach, np. siatką ochronną) oraz polecił niezwłoczne podjęcie działań zapobiegawczych. Wicedyrektor Liceum (26 października 2018 r.) poinformowała o wymianie pękniętej szyby w jednym z okien w sali gimnastycznej (potwierdziły to ponowne oględziny), a Dyrektor Szkoły (6 listopada 2018 r.) przekazała kontrolerowi kserokopię pisma skierowanego do Starostwa Powiatowego w Janowie Lubelskim o przyznanie środków finansowych na zakup siatek zabezpieczających szyby w oknach sali gimnastycznej.

Podczas oględzin stwierdzono także, że: pomieszczenia dla osób upoważnionych były zabezpieczone i oznaczone, plan ewakuacji umieszczony był w widocznym miejscu, drogi ewakuacyjne oznaczone w trwały i wyraźny sposób, balustrady oraz przestrzeń między biegami schodów zabezpieczone. W Liceum znajdował się odpowiednio wyposażony gabinet profilaktyki zdrowotnej, biblioteka (czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00), w której znajdowały się lektury wymienione w podstawie programowej z języka polskiego w liczbie wystarczającej na wypożyczenie jednego tytułu przez całą klasę w jednym czasie (dla znacznej części lektur) oraz płatny barek (z możliwością zakupu ciepłego posiłku).

(akta kontroli str. 13-47)

3. W roku szkolnym 2018/2019 wszyscy (tj. 43) zatrudnieni w Liceum nauczyciele posiadali kwalifikacje odpowiednie do prowadzonych zajęć, tj. zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli¹⁰.

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1575.

(akta kontroli str. 4-12)

4. Obciążenie godzinowe zatrudnionych nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019 kształtowało się od 0,2 do 1,3 etatu (dotyczyło dwóch nauczycieli odpowiednio biologii oraz języka: włoskiego i francuskiego). Spośród 43 zatrudnionych w Liceum nauczycieli: 29 było zatrudnionych na pełnym etacie (w tym: pięciu miało przydzielone nadgodziny, tj. było zatrudnionych od 1,1 do 1,3 etatu), siedmiu uzupełniało etat w innej szkole¹¹, dwóch przebywało na urlopie dla poratowania zdrowia), 14 zatrudnionych było w wymiarze od 0,2 do 0,99 etatu. Na podstawie wykonanej symulacji dla roku szkolnego 2019/2020, polegającej na zestawieniu analogicznej liczby godzin nauczanych przedmiotów w oparciu o dane z roku szkolnego 2018/2019, dla planowanych 20 oddziałów klasowych przy obecnym stanie zatrudnienia nauczycieli, średnio na nauczyciela przypadał będzie etat. W kilku przypadkach (podobnie jak w roku 2018/2019), nauczyciele będą mieć nadgodziny (przy braku zwiększenia zatrudnienia).

Dyrektor wyjaśniła, że *nie planuje dużych zmian kadrowych w Liceum w roku szkolnym 2019/2020. Prawdopodobnie wystąpi potrzeba zatrudnienia jednego nauczyciela biologii. Aktualnie w szkole zatrudnionych jest 43 nauczycieli (32,21 etatu), w tym dwóch nauczycieli przebywa na rocznym urlopie dla poratowania zdrowia, dwóch nauczycieli od przyszłego roku zadeklarowało chęć przejścia na emeryturę. Jeżeli w szkole w roku szkolnym 2019/2020 będzie 20 oddziałów (w tym 10 klas pierwszych, pięć klas drugich, pięć klas trzecich) to odpowiada to około 43 etatom nauczycielskim. Aktualnie przy 43 zatrudnionych nauczycielach i 15 oddziałach średnio na nauczyciela przypada 0,75 etatu. Można oszacować, że przy 20 oddziałach średnio na nauczyciela przypadnie 0,98 etatu.*

(akta kontroli str. 8-12, 48-53, 92)

5. W Liceum, w trakcie zebrania Rady Pedagogicznej (30 sierpnia 2018 r.) oraz podczas zebrania Dyrektora szkoły z rodzicami uczniów (19 września 2018 r.), Dyrektor przekazała informacje dotyczące wprowadzanych zmian związanych z reformą systemu oświaty. W okresie luty-marzec 2019 r. Dyrektor Liceum planowała poinformować o wprowadzanych zmianach pracowników niepedagogicznych szkoły. Na drugi semestr roku szkolnego 2018/2019 Dyrektor zaplanowała również przekazanie uczniom informacji o wprowadzanych zmianach, w związku ze zmianami w systemie oświaty. W drugim półroczu roku szkolnego 2018/2019 Dyrektor zaplanowała dwa szkolenia skierowane do nauczycieli i kadry kierowniczej szkoły, tj.: wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym i technikum oraz nowoczesne metody pracy nauczyciela w szkole ponadpodstawowej sposobem na podniesienie jakości kształcenia.

(akta kontroli str. 48-57)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dniu oględzin w pracowni chemicznej nie było umieszczonego w widocznym i łatwo dostępnym miejscu regulaminu określającego zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, a w sali gimnastycznej, siłowni i sali do ping ponga, nie było tablic informacyjnych określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego. Było to niezgodne odpowiednio z § 26 oraz § 31 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹².

¹¹ Dodatkowo Dyrektor uzupełniała etat w internacie.

¹² Dz. U. z 2003 r., Nr 6 poz. 69.

Dyrektor wyjaśniła, że *tablice informacyjne w sali gimnastycznej zostały zdjęte przez nauczycieli wychowania fizycznego, ponieważ były nieestetyczne i częściowo uszkodzone (np. naddarte). W możliwie najszybszym czasie powieszono nowe tablice. Warto nadmienić, że wszyscy uczniowie zostali z tymi informacjami zapoznani na pierwszych zajęciach, co potwierdzają wpisy w dziennikach zajęć lekcyjnych. Zasady BHP w pracowni chemicznej wisiały od początku roku szkolnego w odpowiednim miejscu, co potwierdza dokumentacja wewnętrznej kontroli Dyrektora szkoły. Nauczyciel postanowił zdjąć je na czas poddania załaminowaniu w celu poprawy estetyki i trwałości, co też zostało wykonane.*

W trakcie kontroli NIK nieprawidłowości zostały usunięte.

(akta kontroli str. 29-47, 58-68)

2. W dniu oględzin w sali gimnastycznej w jednym z okien usytuowanych nad drabinkami gimnastycznymi była popękana szyba, a w pozostałych oknach brak było zabezpieczenia przed stłuczeniem szyb (np. siatką ochronną). Stanowiło to odpowiednio bezpośrednie i potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia osób przebywających na sali gimnastycznej oraz naruszenie § 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, zgodnie z którym dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę.

Dyrektor wyjaśniła, że *szyba w sali gimnastycznej, która uległa pęknięciu, została w najszybszym możliwie terminie wymieniona. Ponieważ nie udało się od producenta okien pozyskać dokumentacji, dającej gwarancję bezpiecznego użytkowania pozostałych szyb, Dyrekcja szkoły rozpoczęła starania, aby pozyskać w organie prowadzącym fundusze na zakup i montaż siatek zabezpieczających szyby (pismo z dnia 05.11.2018 r.).*

W trakcie kontroli NIK dokonano wymiany pękniętej szyby oraz skierowano pismo do organu prowadzącego o przyznanie środków finansowych na zakup siatek zabezpieczających szyby w oknach sali gimnastycznej.

(akta kontroli str. 29-47, 58-68)

3. W dniu oględzin stwierdzono, że uczniowie w pracowni informatycznej mieli dostęp do stron, mogących zawierać treści szkodliwe dla rozwoju uczniów, co stanowiło naruszenie art. 27 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹³, zgodnie z którym szkoły i placówki zapewniające uczniom dostęp do Internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

Dyrektor wyjaśniła, że w komputerach nie było zainstalowanego oprogramowania, chroniącego młodzież przed niewłaściwymi treściami w wyniku zaniedbania nauczyciela, który pełni funkcję administratora sieci komputerowych w szkole.

W trakcie kontroli NIK w Liceum zainstalowano oprogramowanie chroniące dzieci przed nieodpowiednimi treściami.

(akta kontroli str. 29-47, 58-68)

4. W dniu oględzin stwierdzono, że w pracowni informatycznej kratki wentylacyjne zakryte były tekturą. Było to niezgodne z postanowieniami § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach

¹³ Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm., dalej: *ustawa Prawo oświatowe*.

i placówkach, zgodnie z którym w pomieszczeniach Szkoły należy zapewnić właściwą wentylację.

Dyrektor wyjaśniła, że *kratki wentylacyjne w sali 320 zostały zakryte przez woźnego szkolnego na prośbę nauczyciela, który nie zdawał sobie sprawy z negatywnych skutków swojego działania.*

W trakcie kontroli NIK nieprawidłowość została usunięta.

(akta kontroli str. 29-47, 58-68)

IV. Uwagi i wnioski

Uwzględniając działania podjęte w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, dnia 28 grudnia 2018 r.

Kontroler
Katarzyna Kuzioła
Specjalista kontroli państwowej

(—)

.....
podpis

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

(—)

.....
podpis